

AKROPOLITANEC

ZA BOLJŠEGA ČLOVEKA IN BOLJŠI SVET

VZPON PROTI
NOTRANJEM VRHU

MNOŽICE V SODOBNI
FILOZOFIJI

NAJSTAREJŠE UNIVERZE
NA SVETU

www.akropola.org

FILOZOFIJA

KULTURA

PROSTOVOLJSTVO

NOTRANJI BOJEVNIK ~ BHAGAVAD GITA
POT PRESEGANJA BOLEČINE ~ BUDA
POT PLEMENITEGA ČLOVEKA ~ KONFUCIJ
NASVETI SVEČENIKOV ~ EGIPT
SPOZNAJ SAMEGA SEBE ~ SOKRAT
V ISKANJU ARHETIPOV ~ PLATON
VLADATI SAMEMU SEBI ~ STOIKI

TEČAJ PRAKTIČNE FILOZOFIJE

TOREK, 15. 10., OB 18H
WOLFOVA 8, LJUBLJANA

SREDA, 16. 10., OB 20H
TYRŠEVA 7, MARIBOR

WWW.AKROPOLA.ORG

AK

AKROPOLITANEC

NOVA AKROPOLA | kulturno društvo

www.akropola.org

OKTOBER 2019 | ŠT. 50

NASLOV

NOVA AKROPOLA | Ljubljana

Wolfova 8, 1000 Ljubljana

01/25 11 487

NOVA AKROPOLA | Maribor

Tyrševa 7, 2000 Maribor

02/620 32 40

040 709 955

ODPIRALNI ČAS:

PON–ČET 18h–22h

IZDAJATELJ

NOVA AKROPOLA SLOVENIJA

akropolitanec@akropola.org

UREDNIŠTVO

Glavni urednik: Stjepan Palajsa

Urednik: Andrej Praček

Prevajalka in lektorica: Klavdija Blažun

Grafična oblikovalka: Nija Androjna

B E S E D A
U R E D N I K A

Kot ljubitelj narave in rekreacije sem se večkrat odpravil tudi v gore. Eno od srečanj s planinami iz študijskih dni se mi je še posebej močno zarezalo v spomin.

Ne spomnim se več niti, kje natančno v Julijcih sem se takrat potikal, morda je to bila pot na Prisojnik, Razor, morda na Triglav iz Vrat – ne vem – in niti ni pomembno. Spomnim pa se trenutka zgovorne tišine, ko sem zrl na brezdanjo skoraj navpično pečino, prek kože poslušal besede ostrega vetra in s srcem sporočilo gore, ki se mi je zdela kakor živa in ki je kot stari modrec v svoji nepomični veličini neposredno nagovarjala moje srce. Brez besed, brez razlag. Razum je ostal opazovalec, medtem ko mi je idilično okolje polnilo prsa z močnimi, da ne rečem svetimi, občutki.

Ne spomnim se več ničesar drugega razen občutkov, ki so še nekaj dni zoreli v meni. V večerih pred spanjem pa sem v domišljiji skušal konkretizirati vse te prekipevajoče vtise. Tako je v poznih urah nastajala poezija, ki je, kljub vsej vznesenosti, na žalost nisem zapisal. Morda zaradi lenobe. Morda zaradi nezaupanja novemu poetu, ki se je prebudil v meni. Pasivno sem zgolj opazoval ideje, ki so želele ugledati luč dneva. In od tedaj se počutim kriv za idejni abortus, kot slab porodničar, ki svoje naloge ni dobro opravil.

Te ideje res niso dobile telesa v črnilu in na papirju, mislim pa, da jim je vseeno uspelo oploditi mojo dušo, ki je od takrat naprej bolj dovzetna za to, kar gora sama predstavlja. Simbolično in življenjsko – sem se zavedal nujne in obenem veličastne ter lepe poti vzpona proti vrhu, zavedal sem se tega, kaj je v življenju zares pomembno in trdno, zavedal sem se, kako zelo potrebujemo duhovno avanturo.

Naj gre za lasten notranji ali naš skupni civilizacijski vrh – vzpenjati se je nujno, to mi je danes jasno. To je življenje, vse ostalo pa celofan, ki ne glede na to, kako se sveti, ko ga odvijemo, v njem ne najdemo drugega kot praznine.

Do današnjega dne o svojem intimnem hribovskem doživljanju nisem spregovoril, ker sem se zavedal, da bo vsak poskus ubeseditve nepopoln in nisem želel, da bi se zaradi pomenljivih besed kdo posmehoval tistemu, kar je zame bilo sveto.

V tokratnem članku Vishala Pahljanija – Vzpon proti notranjem vrhu – pa sem prepoznal nekaj elementov, ki so po njegovi zaslugi ponovno zaživel v meni in me, skupaj

V TEJ ŠTEVILKI:

- FILOZOFIJA:
VZPON PROTI
NOTRANJEM VRHU 5
- DRUŽBA:
MNOŽICE V SODOBNI
FILOZOFIJI 9
- ZANIMIVOST:
NAJSTAREJŠE UNIVERZE
NA SVETU 11
- ZGODBICA:
ZGODBA O BOJEVNIKU RABIJI 13

z ostalimi sorodnimi elementi iz mojih spominov, ponovno navdahnili. Lahko mu rečem le: hvala. Hvala za svoje izkušnje, prelite v preproste besede, ki morda nekaterim ne bodo pomenile veliko, drugim pa bodo, kakor meni, v navdih.

Danes sem se naučil, da se idealu ni možno posmehovati. Kdor ga prepozna, se mu prikloni, kdor ga ne, pa se lahko poroga kvečjemu tistemu, ki ga je "štorasto" opisal. Naj se veseli, vsakdo, ki ga s svojo zgodbo nasmejimo. Saj smeh ne more škoditi. Tisti, ki pa jim je Veliki duh na določen način že spregovoril – kot bi dejali stari Indijanci – bodo prepoznali to, kar se skriva za še tako pomanjkljivimi besedami.

Nekaj bo vedno ostalo neizrečenega, vendar ne vse. Zato naj vse lepo, česar smo bili sami deležni in kar je možno deliti, nadaljuje svojo pot. Naj se spusti prek skal, kot reka iz gora, naj teče, naj se pretaka iz čutare v čutaro in napaja vse vsakodnevne alpiniste, ki iščejo malo potešitve svoje filozofske žeje. Naj nikoli ne presahne ta reka modrosti, katere poživljajočo vodo potrebujemo vsi na naši poti vzpona.

Andrej Praček, urednik

VZPON PROTI NOTRANJEM VRHU

VISHAL PAHLAJANI

Narava vedno znova v nas budi občutek strahospoštovanja in občudovanja s svojo neprekosljivo lepoto, skrivnostnimi načeli in zagoneznimi zakoni, ki vladajo univerzumu.

Za starogrške filozofe, zlasti predsokratike, pravijo, da so živeli globoko prežeti s tem misterijem. Platon kot tudi stoiki, ki so prišli za njim, so verjeli, da je vse v naravi izraz enega in istega božanskega načela. Taka neskončna in večna božanska enost, duh, ki se manifestira v mnoštvu materialnega sveta ter ga spodbuja k rasti, razvoju in širjenju zavesti, nazadnje vodi proti začetku oziroma koncu ciklusa.

Stari Grki so govorili, da imamo kot človeška bitja edinstven potencial, da zavestno raziskujemo to pot združitve z neskončnim izvorom. Kadar te izraze raziščemo, razumemo in doživimo, prispevajo k procesu odkrivanja, ki nas približa našemu izvoru.

V svetu, ki je po naravi nestalen in v katerem pripisujemo večjo pomembnost minljivemu, obstaja nevarnost, da nas potegne v kopičenje materialnih dobrin ali izpolnjevanje umetnih, namišljenih obveznosti, v ozadju katerih so običajno sebične osebne želje.

Hkrati se zbudi občutek ujetosti notranjega bitja, ki ima v sebi vrojeno, čeprav še vedno tiho potrebo po svobodi. Sčasoma ta tihi klic notranjega bitja postaja vse glasnejši. To je klic k izpolnitvi in uresničenju lastnih potencialov. Ta razkriva pravi pomen naše osebnosti kot instrumenta za uresničevanje naše lastne darne, da bi prepoznali višji smisel našega življenja.

Eden od načinov razblinjanja iluzije, ki ga ustvarja tisto zunanje, materialno, hkrati pa nam omogoča, da zaslišimo notranji glas, je ta, da se odpravimo v naravo, v gore, s končnim ciljem vzpona na vrh.

ZA RAZLIKO OD VSAKODNEVNIH, MINLJIVIH DOGODKOV IN POJAVOV, KI JIH DOŽIVLJAMO V MESTIH, GORE IZKAZUJEJO NEIZMERNO TRAJNOST IN STABILNOST.

Za razliko od vsakodnevnih, minljivih dogodkov in pojavov, ki jih doživljamo v mestih, gore izkazujejo neizmerno trajnost in stabilnost. Včasih začutimo, kot da sijajo magnetno moč, s katero nas vse bolj pritegujejo. Človekova večna identiteta globoko rezonira s tem odražanjem božanskega. Morda so številni himalajski vrhovi romarske točke prav zato, ker vzpon proti vrhu tako močno pritegne naše notranje bitje.

VZPON PROTI VRHU GORE MOČNO PRITEGNE NAŠE NOTRANJE BITJE.

Mitološke zgodbe o gorah naj bi v sebi hranile ključ za skrivnosti narave, ki čakajo, da bodo razkrite. Ta čudovita ideja je del simbolizma različnih kultur skozi celotno zgodovino človeštva. Osnovno obliko gore najdemo v svetih spomenikih nekaterih kultur, kot so piramide v Egiptu in Peruju, ter v arhitektonski obliki indijskih svetišč. Za faraone in svečenike je gradnja piramid in svetišč simbolizirala odnos med makrokozmosom in mikrokozmosom, enostjo in množtvom, Bogom in človekom. Očitno je, da so bile te zgradbe most za povezovanje božanskega vidika v človeku z njegovim božanskim izvorom. Podobno nam lahko vzpon na goro pomaga pri odkrivanju naše lastne božanske narave, našega pravega jaza.

Vse se začne z voljo in namero. Delovanje proti temu cilju se začne, ko se odločimo vzpeti na vrh, s pripravo in uresičevanjem načrta; disciplinirano, vztrajno in dosledno. Priprava vključuje nabiranje fizične kondicije, pa tudi skrb za logistiko in nakup opreme. Preveriti je treba morebitne napake na opremi ali na primer to, ali so rokavice dovolj tople za vzpenjanje po snegu v mrzli noči. Pakiranje opreme in orodja za potovanje je nekakšna vaja v zmožnosti razločevanja, saj moramo pustiti doma tisto nepomembno in s seboj vzeti le tisto, kar je zares potrebno.

Razen fizičnih, materialnih priprav je nujna tudi pripravljenost na čustveni in mentalni ravni. Priprava poteka samostojno z lastno voljo in s trudom vsakega udeleženca. Vodja ali svetovalec nas lahko spodbujata, dajeta nasvete in predloge, toda priprava je odvisna od nas.

Resnično potovanje se začne s prihodom v bazni tabor. Izzivi so tu razmeroma postranskega pomena in vredno jih je premagati zaradi čudovitih pokrajin. Ob pogledu na globoke doline, divje reke in čudovito modro nebo postanemo vzhičeni in naša duša se prebudi.

VSE SE ZAČNE Z VOLJO IN NAMERO.

Z vzponom zrak postaja vse redkejši, vse manj je kisika. Za kakršen koli podvig je potrebne več energije kot običajno. Brez pravilne priprave na višino lahko celo če se nasmejemo, ostanemo brez diha. Zato manj stvari ko nosimo, lažje se bomo vzpenjali.

Tu je tudi nepredvidljivost časa, kar je lahko priložnost za izkazovanje notranje neustrašnosti. Tako smo visoko v gorah povsem blizu oblakom, tako da takrat, ko začne grmeti, ne grmi med nami, temveč povsod okoli nas – strele odjekujejo vse naokoli, kar je neprimerljiva dramatična izkušnja. Neizmerno veličastne in očarljive gore nas lahko včasih tako zavedejo, da pozabimo, kako nemilostne in nevarne so lahko. Silovit plaz z lahkoto pomete tudi najpazljiveje postavljene šotore, celo takrat, kadar je bazni tabor postavljen na najbolj zaščitenem mestu. To so le nekatere od različnih nevarnosti, ki se jih moramo zavedati, zato mora biti tisti, ki se vzpenja, stalno buden in v stanju pripravljenosti ter se zavedati okolice in sebe samega.

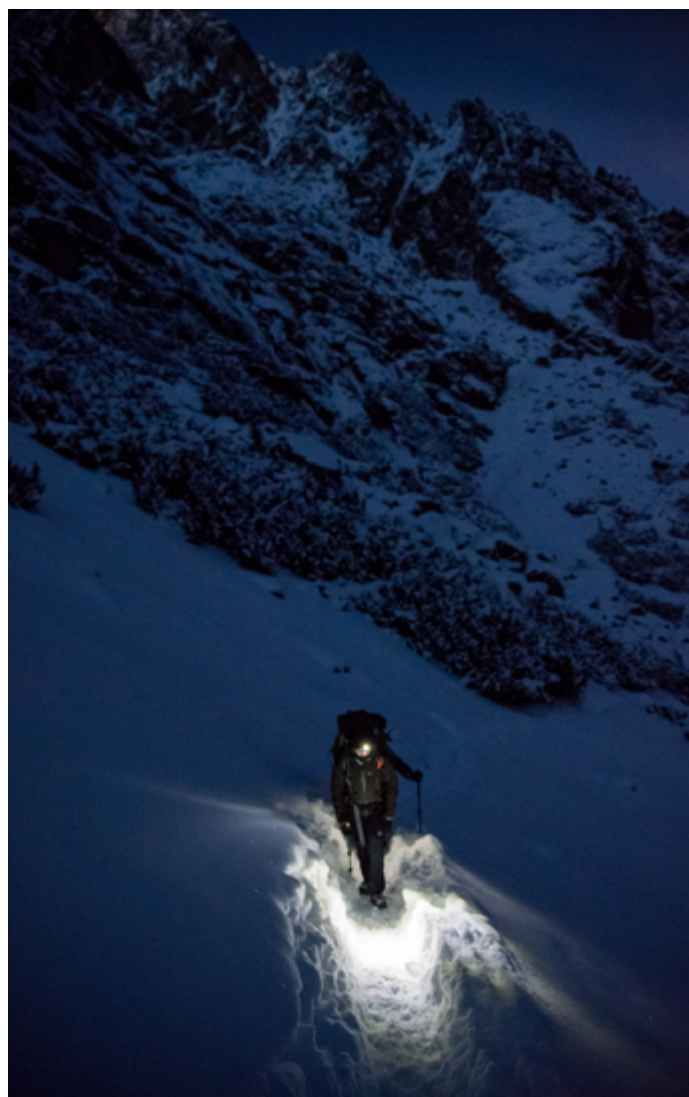
Vse dvome in strahove mora pustiti ob strani, ne glede na to, kako globoko zakoreninjeni so, ter jih zamenjati z močjo, pogumom in samozaupanjem. Pogum in gotovost v lastno pripravljenost in spodobnost je enako pomembna kot kateri koli drug del opreme ali orodij, ki olajšajo vzpon. S postopnim napredovanjem vzpon postaja proces notranjega očiščevanja, pri katerem se plast za plastjo osvobajamo pomanjkljivosti in slabosti, kot so oholost, šibkost ali strahopetnost. Fizične, energetske, čustvene in mentalne ravni je treba nadvladati ter tako volji višjega jaza omogočiti, da preglasi glasove nižjega jaza z vrlinami, kot so treznost, potrpežljivost, vztrajnost, osredotočenost, pozornost in natančnost.

In nazadnje vrhunec – poznan kot "dan vzpona na najvišji vrh". Skupina je pripravljena na zadnjo prečko vzpona – sam vrh. Hodi ponoči, ko je sneg trši. Tipičen dan vzpona na vrh, ki s povratkom traja od deset do petnajst ur, kulminira s

prihodom na vrh v času sončnega vzhoda, kar ponuja najbolj neverjeten in najbolj navdihujoč panoramski razgled.

Nočni vzpon na vrh nas primora, da se potopimo v svojo notranjost, z vsakim novim korakom proti končnemu cilju. Izkusil sem ga kot globoko notranje preizpraševanje, pri katerem čuti postanejo izostreni in prebudijo globoke občutke pripadnosti ter širijo zavest.

Toda vse to notranje preizpraševanje še vedno ne pripelje nujno do osvojitve vrha gore, saj so na poti številne nevarne ovire, ki bi lahko bile usodne. Če je na primer sneg mehak in svež, se zlahka sproži plaz, ki je zelo realna grožnja pri vsakem vzponu. Manj nevarne, čeprav še vedno neprijetne so tiste vremenske razmere, kadar zapihajo močni vetrovi, ki se jim pridružijo nizke temperature, kar povzroči ozeblino. Izpostavljenost takim nevarnostim daje resnične

VSE DVOME IN STRAHOVE MORAMO PUSTITI OB STRANI TER JIH ZAMENJATI Z MOČJO, POGUMOM IN SAMOZAUPANJEM.

lekcije skromnosti in spoštovanja do moči, s katerimi se človek srečuje. Spodbujajo k hvaležnosti in občudovanju moči in razkošju narave, hkrati pa prebudijo spoštovanje do njene moči in sposobnost, da nas sooči iz oči v oči s katerim od njenih zakonov, tako od zunaj kot od znotraj. To je vaja širjenja zavesti, ki vključuje postopno zaobjemanje vseh elementov na različnih ravneh ter razblinjanje teme dvomov in strahu pred nepoznanim.

Toda ko se potovanje uspešno izteče in je cilj dosežen, občutek slave, zanos in radosti daje slutiti drugo stvarnost. To izpolni naše celotno bitje z vzvišenim občutkom, ki nas naredi močnejše, hkrati pa skromnejše. Po vrnitvi s takega potovanja celotno izkušnjo še dneve in celo tedne znova podoživljamo. Ta dosežek nas opija, vliva pogum, v oči naseli iskrice in nas navdihuje. Kadar naravi notranjega bitja dopustimo, da se izrazi, to premika meje osebnosti in pomaga pri premagovanju omejitev, ki jih postavljajo naši strahovi ter želja po udobju. Z vrnitvijo v znano okolje, udobje mesta, ta

občutek večje notranje moči postopoma izginja. Ponovno prevladujejo materialistične sile in ostaja edino nejasen spomin na to, kako je biti osvobojen omejitev osebnosti.

Ta "duhovna opitost" nas lahko spodbudi k temu, da odvržemo številne plasti, ki prekrivajo naše notranje bitje – plasti strahov, tesnobe, dvomov, omejitev in nepopolnosti, ki nas obkrožajo, vendar niso značilnosti naše resnične večne in božanske identitete. Da bi omogočili notranji razcvet, si moramo upati premagati iluzijo ločenosti, ne glede na to, s čim se trenutno ukvarjamo in po kateri poti smo se podali. Na ta način lahko začutimo lepoto življenja, tisto božansko, ki se izraža skozi materialno. To bo našemu višjemu jazu omogočilo, da se izrazi skozi naše težnje in naše delo ter nas vodi do mesta trajne sreče, radosti in hvaležnosti. 🌄

**NE OSVAJAMO GORE, TEMVEČ OSVAJAMO
SAME SEBE.**

EDMUND HILLARY

KO SE POTOVANJE USPEŠNO IZTEČE IN JE CILJ DOSEŽEN, OBČUTEK SLAVE, ZANOSA IN RADOSTI DAJE SLUTITI DRUGO STVARNOST.

MNOŽICE

V SODOBNI FILOZOFIJI

ISTVAN ORBAN

Vpliv množic je v zadnjem stoletju močno naraščal ter vplival tako na kulturo kot tudi politiko. Poimenovanji "množice" in "družbe množice" v filozofiji sicer zasledimo od 19. stoletja, čeprav so filozofi o množicah razpravljali že pred tem, med drugim tudi misleci, kot je Platon, ki jih uvrščamo v obdobje klasične grške filozofije. Platon je sicer zagovarjal, da vladavina ljudstva vodi v kaos in anarhijo. Člani množic so enakovredni in to tudi zahtevajo, česar pa, kot pravi Platon, v stvarnosti ni mogoče doseči, saj med nami obstajajo razlike. Po njegovem mnenju je pravi pristop iskanje pravice, ki vsakomur omogoči, da dobi, kar potrebuje in si zasluži.

MNOŽICE POTREBUJEJO USMERITVE IN ORGANIZACIJO, SAJ V NASPROTNEM PRIMERU POSTANEJO NEORGANIZIRANE IN ZAPADEJO V ANARHIJO.

Tudi španski filozof José Ortega y Gasset (1883-1955), ki se je strinjal s Platonom, je zagovarjal stališče, da vladavina množic ni prava pot. Menil je, da je družba dinamična enota manjšin ljudi – ki imajo notranje standarde in posebne lastnosti – ter množic – ki jih sestavljajo običajni ljudje, ki plujejo s tokom ter nimajo posebnih ciljev ter vrednot. Čeprav ob poimenovanju "množica" najpogosteje pomislimo na ljudi "nižjega" stanu, predvsem "delavskega razreda", Ortega y Gasset pravi, da ti prihajajo iz vseh stanov družbe, ne glede na njihovo družbeno-ekonomsko ali drugo ozadje.

Tehnološki razvoj povečuje vpliv množic, čeprav se te ne zavedajo, koliko moči imajo. "Ker se danes zdi vse mogoče, imamo občutek, da je mogoče tudi najhujše: nazadovanje, barbarstvo, dekadenca," je zapisal deset let pred izbruhom druge svetovne vojne, ko so vznikala številna politična gibanja, ki jih je poimenoval "upor množic". Ortega y Gasset trdi, da družb množice ne zanima, od kod prihaja blaginja – zanima jih le ugodje. A za blaginjo so potrebni neprestan trud, načrtovanje in imaginacija. Zato množice potrebujejo usmeritve in organizacijo, saj v nasprotnem primeru postanejo neorganizirane in zapadejo v anarhijo.

V nasprotju s tem elitističnim pogledom so levo usmerjeni misleci, kot je Marx, na množice gledali kot na ključni vir transformacije v družbi. Verjeli so, da je prišel čas, ko morajo zatrti razredi prevzeti moč, nadzor nad proizvodnimi sredstvi in prerazporediti bogastvo, ki so si ga pred tem prilastili zatirajoči razredi. Iz teh pogledov je mogoče razbrati vero v samozavedanje delavskega razreda, ki mu pravijo proletariat.

Kot pravi Elias Canetti, pa imajo množice, čeprav se zdijo spontane, vedno središče, okoli katerega se zbirajo. Ljudje se v množici počutijo varno in neomejeno, čeprav na ta račun izgubijo nekaj svoje osebnosti in delujejo kot del enega. Tudi voditelji množic so le člani nepoznane, brezlične množice, kar pomeni, da so hitro zamenljivi. Individualnost v množici nima pomena, šteje le število ljudi, kar pomeni, da je številčnost pomembnejša od kakovosti. In nazadnje: množice so pasivne, zato za rast in razvoj potrebujejo aktivno silo. To vlogo si prilaščajo elite, ki vznikajo iz množic in hkrati tvorijo posebno sfero v družbi.

Hannah Arendt, ki je o množicah pisala z vidika totalitarizma, navaja, da je množice, ker nimajo posebnih vrednot, lažje motivirati *proti* nečemu kot *za* nekaj. V iluzornem svetu, ki se pogosto spreminja, propaganda množicam predaja jasna in ponavljajoča se sporočila, zaradi česar množice podprejo ideologije in populistična gibanja. Arendtova hkrati trdi, da množice pogosteje verjamejo ideologijam, ki temeljijo

na teorijah zarote, kot da bi verjele dokazom, ki jih vidijo na lastne oči, ter stvarnosti, ki jih obdaja. Rezultat tega je, da so lahko množice hitro zavedene in postanejo osnova za totalitarizme.

KLJUČNO JE, DA PRI SEBI RAZLIKUJEMO, KDAJ SE NAŠE MISLI ALI DEJANJA POISTOVETIJO Z MISLIMI ALI DEJANJI MNOŽICE TER HKRATI DELUJEJO PROTI NAŠIM VREDNOTAM IN ETIKI.

Danes, ko se znova rojevajo populistična gibanja, ljudje pa se srečujejo z manipulacijami na vseh straneh – vključno s televizijo, radijem, internetom in velikimi jumbo plakati – je ključno, da pri sebi razlikujemo, kdaj se naše misli ali dejanja poistovetijo z mislimi ali dejanji množice ter hkrati delujejo proti našim vrednotam in etiki. Eno najpomembnejših sporočil preteklega stoletja je, da je lažje pustiti ob strani svojo vest in postati del nezavedne mase. 🇸🇮

NAJSTAREJŠE UNIVERZE NA SVETU

STARODAVNA UNIVERZA V NALANDI

Ponosen sem, ker sem učenec tradicije univerze v Nalandi, ki se odlikuje po opiranju na razum in logiko.

To tradicijo je v VIII. stoletju na Tibet prinesel učenjak iz Nalande, Šantarakšita, mi pa smo jo ohranjali s širjenjem znanja in posvetitvijo učenju. Zdi se, da tradicija Nalande danes daje najbolj poglobljeno znanje o Budovem učenju. To vključuje poznavanje tega, kako delujejo razum in čustva, kar potencialno koristi celotnemu človeštvu. Iz te tradicije sem se naučil pravilno videti resničnost in to, kako vzgajati um z obvladovanjem vznemirjajočih čustev.

Njegova svetost Dalaj Lama XIV.

Ste vedeli, da se med najstarejše univerze na svetu uvrščajo tudi indijske?

Danes sta med njimi najbolj znani univerzi Nalanda in Taksila. Na vsaki od njiju je na vrhuncu razvoja študiralo več kot 10.000 študentov in poučevalo približno 2000 profesorjev. To bi pomenilo, da je vsak učitelj imel po pet učencev, poučevanje pa je potekalo izključno ustno.

Taksila (v sanskrtu *Takṣaśilā*), danes pomembno arheološko najdišče v zvezni državi Pandžab v Pakistanu, je bilo od VI. st. pr. Kr. do II. st. po. Kr. pomembno vedsko in budistično središče. Od leta 1980 je uvrščeno na Unescov seznam svetovne kulturne dediščine. Mesto Takašilo je po legendi ustanovil Takša, sin Bharate in Mandavi iz indijskega epa Ramajana in starodavni kralj države Takša Kanda, njegovo ime v sanskrtu pa pomeni "pripada kralju Takši". Ime, po katerem ga poznamo mi, Taksila, je grecizirano.

Univerzo v Taksili so obiskovali študentje iz Kitajske, Grčije, Egipta, Male Azije, Perzije, Arabije ... Po nekaterih virih naj bi se tam učili tudi grški filozof Pitagora, ki ga omenjajo kot Yavančarjo (Jonskega učitelja) in nekateri njegovi učenci. Zanimivo je, da je Pitagorov izrek stoletja prej naveden v Šulvasutri, ki je del vedskih besedil.

Na univerzi so poučevali medicino, filozofijo, jezike, astronomijo, ekonomske in politične znanosti, pa tudi lokostrelstvo, glasbo, ples ... Najbolj znan učitelj je bil Čanakja, filozof in kraljevi svetovalec.

To univerzo omenja grški zgodovinar Herodot, leta 326 pa jo je obiskal tudi Aleksander Makedonski.

Univerza **Nalanda** (v prevodu "Kraj, ki daruje lotos") je delovala od V. stol. pr. Kr. do konca XII. st. po. Kr. Če primerjamo, univerza v Bologni, ki je najstarejša v Evropi, je bila ustanovljena leta 1088. Nalanda se nahaja v zvezni državi Bihar, na skrajnem severovzhodu Indije. Študentje so prihajali tja iz Kitajske, Japonske, Koreje, Sumatre, Perzije in celo iz Evrope. Pravico do študija je imel vsakdo, ne glede na spol, kasto ali veroizpoved, edini pogoj je bila starost nad 16 let in opravljen sprejemni izpit.

UČENCI S TABLICAMI NA POTI V ŠOLO, GANDHARA, 2.-3. ST.

Univerzo opisuje tudi kitajski zgodovinar Hsuan Tsang, ki je tam študiral in je iz Nalande na Kitajsko prenesel približno 700 besedil.

Preučevali so: filozofijo, fiziko, metafiziko, svete spise, medicino, astronomijo, gramatiko, matematiko, embriologijo in imunologijo.

Znani učenci so Budov učenec Sariputta, Nagardžuna, in Arjadeva, najbolj znan učitelj pa je bil Padmasambava, ki je v Nalandi poučeval jogo.

Univerza je bila pomembno središče budističnega učenja, imelo je šest templjev in 108 samostanov. Pomembne so bile tudi tri knjižnice, ki so hranile stotine tisoče tekstov. Ena med njimi se je imenovala *Dharmaganja*, kar lahko prevedemo kot *Zaklad resnice*, druga pa *Dharma Gunj* – *Gora resnice*. 🏰

ZGODBA O BOJEVNIKU RABIJI

Velika osebnost arabskega sveta iz VI. stoletja je bil Duraïd ibn al-Sima, čigar pesniška slava ni bila nič manjša od njegove slave, ki si jo je prislužil kot puščavski bojevnik. Nekega dne je tako vodil vojaški pohod v gore južno od Meke, na pašnike plemena Beni Kinana. Potem ko je Rabija prispel na vrh nekega hriba, so tega osamljenega bojevnika opazili Duraïd in njegovi sopajdaši. Videli so, da je Rabija vodil kamelo, ki jo je jahala ženska.

Duraïd je zavpil bojevniku, da mu ne bo ničesar naredil, če mu pusti kamelo in žensko. Bojevnik Rabija ni niti trenutek omahoval in zavrnil tako nečastno ponudbo. Namesto tega je naredil tri kroge s konjem, da bi se v boju spopadel s tistimi, ki so ga preganjali, pri čemer se je vsakič vrnil k svoji dami, da bi jo zaščitil. Ko se je Rabija vrnil tretjič, je, čeprav je bilo njegovo kopje že zlomljeno, postal ob daminem boku in je, še vedno v istem dostojanstvenem kasu konja, zapel te verze:

*Jahaj v miru, moja dama,
Bodi varna in mirna,
Ne boj se in umirjeno stoj,
Naj te nič ne vznemiri,
Pred zlobneži ne bom pobegnil,
Začutili bodo moj močni udarec,
Moč mojega naskoka bodo začutili,
Tisti, ki tebi škodovati želé.*

Na Duraïda je to viteško dejanje naredilo tako velik vtis, da je prijahal do Rabije in mu dejal: "O, konjenik! Človek, kot si ti, si ne zasluži smrti. Toda moji sopajdaši hlepijo po maščevanju. Oni so mi za petami, ti pa si zdaj brez orožja. Vzemi moje kopje, prijatelj, jaz pa jim bo rekel, naj ti ne sledijo."

Pozneje, v nekem drugem spopadu, je bil sam Duraïd ujet in odveden v tabor Rabijevega plemena Beni Kinana. Pred smrtjo ga je rešila Rabijeva vdova, ki je prek njega vrgla svoj plašč in dejala: "O, bojevniki! Ta človek je pod mojo zaščito. Prav on je tisti, ki je dal Rabiji svoje kopje, ko se je brez orožja znašel med nasprotniki."

Vzeto iz dela: Barnaby Rogerson. Prorok Muhamed. Izvori. 2003.

NAPOVEDNIK DOGODKOV

Dogodki za mesec OKTOBER in NOVEMBER 2019.

Dogodki potekajo v prostorih Nove Akropole v Ljubljani in Mariboru ali na vnaprej razpisani drugi lokaciji.

TEČAJ PRAKTIČNE FILOZOFIJE

Prvo predavanje:

TOREK, 15. OKTOBER, OB 18:00

Nova Akropola - Wolfova 8, Ljubljana

Cena tečaja: 60 €, študenti in upokojenci: 40 €.
Predstavitveno in prvo predavanje: vstop prost!

TEČAJ PRAKTIČNE FILOZOFIJE

Predstavitveno predavanje:

SREDA, 16. OKTOBER, OB 20:00

Nova Akropola - Tyrševa 7, Maribor

Cena tečaja: 60 €, študenti in upokojenci: 40 €.
Predstavitveno in prvo predavanje: vstop prost!

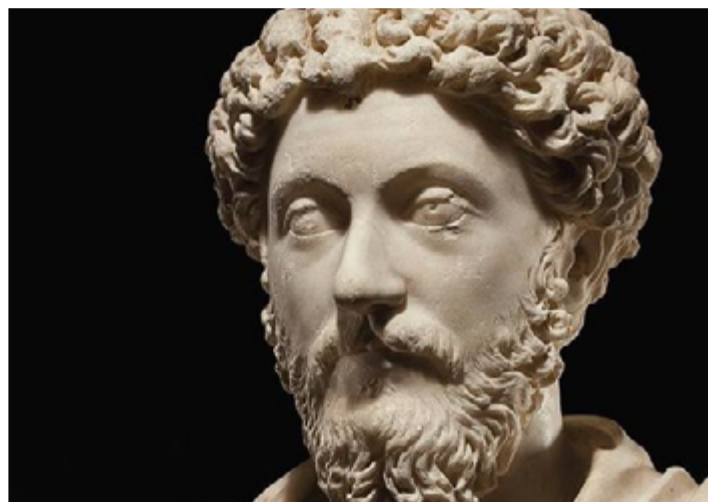
VESELA FIZIKA

Praktična delavnica

SOBOTA, 9. NOVEMBER, OD 10:00 DO 13:00

Nova Akropola - Wolfova 8, Ljubljana

Vstop prost!

STOIČNA FILOZOFIJA

Predavanje ob Svetovnem dnevu filozofije

ČETRTEK, 21. NOVEMBER, OB 18:00

Nova Akropola - Wolfova 8, Ljubljana

Vstop prost!

KLIKNI ZA VEČ DOGODKOV

KNJIGE IN REPLIKE V PRODAJI

Knjige in replike lahko kupite v prostorih Nove Akropole.

Lahko jih naročite tudi preko maila na info@akropola.org.

NAŠE KNJIGE

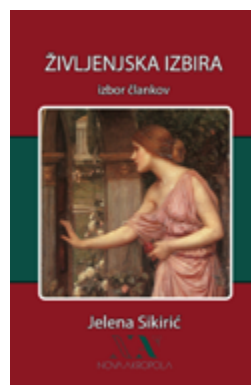
FORMAT 130 X 205 mm
176 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

FORMAT 130 X 205 mm
112 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

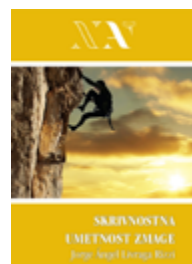
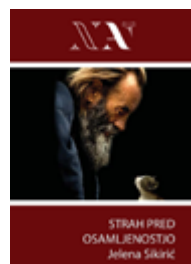
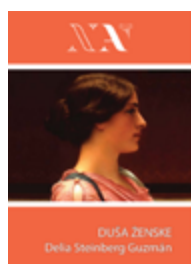
FORMAT 130 X 205 mm
64 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

FORMAT 130 X 205 mm
159 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 12 €

FORMAT 130 X 205 mm
102 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

FORMAT
105 X 148 mm
32 STRANI
MEHKA VEZAVA
CENA: 2 €

ARHEOLOŠKE REPLIKE

Arheološke replike so kopije motivov iz različnih časovnih in kulturnih obdobij in predstavljajo kulturno dediščino človeštva. Vsak posamičen izdelek je skrbno izdelan v ateljeju Nove Akropole. Vsaka replika ima tudi simboličen pomen, zato je lahko odlično darilo.

Grčija in Rim

Egipt

Slovenija

**SPOŠTUJ PREDVSEM TO NAČELO:
SEM DEL CELOTE, KI PRIPADA NARAVI.**

MARK AVRELIJ